

Telegraful este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumerarea se face în Săbii la expeditorul foiei, pe afară la c. r. poste cu bani găta prin scrisori francate, adresate către expeditor. Prețului prenumerării pentru Săbii este pe anu 7 fl. v. a. ar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 1.

ANULU XXIV.

Săbiiu 113 Ianuariu 1876.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri străine pe anu 12 1/2 anu 6 fl.
Inseratele se plătesc pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Anulu nou.

Dedarea face de multe ori pe omu nepasatoriu. Elu trece dela unu evenimentu la altulu că si caletoriulu dintr'unu satu la altulu, fără de a luă notitia serioasă despre cele ce a vediutu.

Ôre totu asiă sa fia si cu trecerea dela unu anu la altulu? Si pentru ce nu? aru puté nescine respunde, căci si asiă tempulu, acestu saturnu lacomu si nesaturatu, inghite cu rapacitate fia-care anu unulu dupa altulu. Numai dela er'a crestina încôce eata ca 1875 de ani suntu inghititi pentru vecii veciloru, si ce s'a intemplatu cu cei trecuti se va intemplă si cu cei viitori. Despre acést'a nu are nici omulu celu mai simplu nici cea mai mica indoiala.

Inse, ce vedemu noi cându cautămu asupr'a aniloru trecuti in imensitatea, séu eternitatea tempului. Vedemu ca anii singuratici, anii cuprinsi in seculi, in periode si asiă mai de parte au revasiile loru nesterse, revasie increstate de faptele ômeniloru, singurateci si multi, de faptele individiloru si a le popóreloru. Vedemu in revasiile aceste rele si bune, rele de care se infióra si ingretiosieza omulu dupa mii de ani si provóca impreunarea despretiului si a blastamului cu numele celoru ce au facutu reu; vedemu bune, de care si dupa mii si sute de ani se incaldiesce fia care inima nestricata omenésca si provóca impreunarea apretiuirei, veneratiunei si a binecuvântării cu numele aceloru ce au facutu bine.

Nepasarea in trecerea dela unu anu la altulu nu pôte dara avé locu, fără de a avé in urm'a sea scaderi si inca in multe casuri scaderi nereparabile pentru toti seculii.

Si ce e de facutu? O controla a faptelor din o palma séu schiôpa de tempu, numita anu, si inca o controla riguroasă, pentru că déca gasimu ceva de indreptatu sa indreptămu curendu, că nu cumva anii, cari nu ne suntu scrisi in frunte sa se gate pentru noi mai curendu de cătu e calcululu nostru si asiă viitorimea sa gasésca numai rele neindreptate si nereparate in urm'a noastră.

Cându stămu pe pragulu anului 1874 amu fostu constrinsi a ne exprime dorintie, despre aceea ca in anulu acum espiratu vomu fi in pusețiune a inregistră mai multe bune. In inim'a noastră credeamu ca vomu fi in stare că acum cându avem sa trecemu in anulu 1876, sa putemu dice ca cele rele s'au spalatu cu totul. Inse déca cautămu in impregiurulu nostru aflămu ca anulu espiratu a immultitu greutățile, inimile pare ca suntu mai restrinse in respiratiunea loru si cauta in viitoriu cu mai multa indoiala si fiuru că in anulu trecut.

Putieni voru fi intre noi, cari sa nu fia impressiunati asiă de tare de

evenementele anului espiratu, încātu acele sa fia sterse dejă din memoria. Si pentru omulu inclinat spre flegmaticismu séu indiferentismu ele trebuie sa fia fostu asiă de remarcabile, încātu, fără de a vré, sa si le fia inregistratu in memoria, séu, folosindune de o alta metafora, sa se fia inscrisu ele de sine in memoria.

Diceamu in primul numeru alu anului trecut:

„Nimic'a nu aru puté fi asiă dara mai imbucuratori pentru noi si de siguru si pentru cetitorii nostri si pentru tóta suflarea romana, decātu cându in anulu acestu nou, amu fi in pusețiune de a inregistră acte, cari sa fia totu atâtea documente despre o *concordia generale între romani*, cari sa fia totu atâtea documente despre aceea, ca interesulu comunu a *reunitu pre tóta inteligenti'a romana din Austro-Ungari'a la o activitate comuna*, carea sa reinsufletiesca natiunea noastră spre fapte folositorie, ei si patriei, si sa o aduca celu putienu la respectulu, de care se bucură inaintea conlocuitoriloru de alte natiunalități cu unu dieceniu inainte de tempulu acést'a.“

Dorinti'a acést'a nu s'a implinitu, pentru-ca „cele trei milione de români“ n'au voit a „aruncă faptele loru in cumpenile patriei“ si s'a retrasu si mai tare in neactivitatea de mai înainte, si asiă nu numai ca n'amu gasitu imitatori si aliati in celelalte natiuni a le patriei, ci furamu despoati si de unele beneficie, cari le avému mai nainte.

Totu in acelu numeru diceamu atunci:

„Avantagiulu celu mai mare inse aru fi pentru romani, ca inimicii loru interni aru perde terenulu celu fructiferu pentru interese private. Vocea cea puternica a unui poporu, carele si-aru tienti tóta atentiunea numai spre scopulu celu mare alu salutei publice, ii aru pune pre toti la umbr'a ignorării sele si déca s'aru încercă si atunci sa bage neintelegeri între ômeni, ii aru espune despretiului seu.“

Nici dorinti'a acést'a nu s'a realizatu si este urmare firésca; căci déca nu s'a implinitu cele ce avéu sa premérgea, nu se putura implini nici cele următoare.

Terenulu politicu a remasu neocupatu de noi că si mai nainte; elu a remasu unu câmpu de esplotatiune pentru straini si numele de *Maday* si *Wodianer* a fostu in anulu espiratu inlocuite prin alte cari sémana cu aceste.

Sa intrămu mai detaiatu in cele ale anului trecut? Pentru durerea cu carea intrămu in anulu viitoriu si aceste suntu pré multe, pentru ca contienu prea multu, cu tôte ca a vorbi cătu de multu despre densele nu aru fi de prisosu, pentru ca reulu nu se vindeca nici odata prin abandonarea lui, ci prin continu'a tratare, pâna cându este alungatu din corpu si pâna cându corpu este pre deplinu restauratu.

Pre terenulu nostru propriu unde suntemu noi intre noi, intielegemu terenulu bisericescu, avemu putiene fapte de inregistratu. Cu tôte ca si aceste putiene nu trebuiescu trecute cu ve-

derea. Noi de asta data le amintimu asiă in trecatu, nu pentru alta, ci pentruca audimu ca acele încātu nu au perfectiunea loru dorita se voru perfectionă in curendu. Sa sperămu deci, inse speranti'a iubirei si priveghiarei.

Déca evenimentele cari potu atinge patri'a noastră, prin urmare si pre noi, s'aru restringe numai la cele de mai susu aru fi inca lucru de suferitu. Grigi'a noastră aru puté fi cu multu mai mica pentru viitoriu. Inse cându sub povér'a cea grea financiara, sub carea se afla patri'a noastră, ea dupa espirarea anului viitoriu sta in fati'a reinnoierei complanării între cele două jumetăti a le monarchiei, carea este fôrte momentosa si cându in prezentu la fruntariile sudostice se sbuciuma o insurectiune, care mane poimane se pôte straformă intr'unu resbelu, carele pote sa aiba si pentru patri'a noastră consecuintie impovaratorie, trebuie sa fia ingrigirea uóstra indoita.

Intrarea noastră dara in anulu viitoriu este cu privire la trecutu de o durerosă amintire, cătu privesce viitorulu, insuflatoria de grigi, nu numai pentru desvoltarea evenimentelor, ci si pentru ca ele ne afla că sosirea marelui din Evangeliu pre cele cinci fete abune.

Nu putemu dara incheiă mai potrivitu aceste sire ale noastre decātu repetindu ceea ce amu disu in anulu trecut la inceputulu anului espiratu:

„Anulu ce ne sta inainte sa-lu folosimu cu prudenti'a cea mai mare si sa nu dămu dileloru rendu, căci dupa dis'a apostolului etnicu „dilele grele suntu,“ si déca nu-lu vomu folosí asiă nici dorinti'a noastră carea este o dorintia comuna si de interesu comunu nu se va implini.“

Serile de iérna.

in 23 Decembre v.

III. Noroculu arda-lu foculu, acést'a naluca amagitóre, nu numai ca orbesece pre betulu muritoriu, ci 'lu mai face inca pre acést'a că sa-si uite si de cele petrecute, pâna cându in fine 'lu face necapabilu de a mai sci cugetă seriosu, inca si la cele ce pôte aduce diu'a si nóptea.

Abstragendu dela ur'a traditionala a magiariloru fatia de noi, abstragendu ca pôte si nóua ni va fi lipsitu uneori tactulu celu nimeritu politicu, in mare parte inse 'mi vine a crede ca chiaru noroculu momentanu a potutu face si pre magiari, că sa-si uite cu totul de cele petrecute sub tempulu odiosulu sistemulu absolutisticu. Densii au uitatu că pamentulu, căta frica si spaima duceau si ei pe atunci de germanismu si germanizare, de-si mesurile germanizatoré de pre acelu tempu, nu erau nici a diecea parte atātu de drastice, precum suntu cele magiarisatoré din diu'a de astadi. Institutulu consiliariloru scolari că referinti in agendele scolare lănga locotiinti'a de atunci, sternisa in magiari pre acelu tempu pare ca mai mari banueli decātu ce suntu banuelile noastre fatia cu atāti inspectori scolari reg. din diu'a de astadi, de-si diferinti'a între acei'a si acesti'a atātu in privinti'a caracterului natiunalu si confesionalu, cătu si cu referire la

sfer'a loru de activitate este că ceriulu de pamentu. Cá sa tacemu alte multe de pre acelu tempu, le-amu mai puté aduce aminte magiariloru inca si de multele lupte si demonstratiuni căte a trasu dupa sine cunoscut'a patenta din an. 1858, cu referire la biseric'a protestanta din Ungari'a, cându in sirulu luptaciloru, de 'mi mai aducu bine aminte, se numeră si actualele ministru presiedinte de astadi. Celu mai linu pasiu nemtiescu de pre acelu tempu producea spaima si fiori între magiari. Erau ce e dreptu mai multe cause ce produceau acea trema, dara in lini'a prima caus'a eră „tric'a de germanizare.“

Si cum privému noi atunci la tôte luptele loru? le privému că lupte justificate, lupte pentru esistintia, la care au necontestatulu dreptu, atātu individii, cătu si natiunalitățile; căci cine puté sub sóre mai bine cunosce si simti decātu romanulu, ce va se dica „lupt'a pentru esistintia.“ Dara eata tempulu s'a schimbatu, si noroculu care i-a radicat'u, si li-a datu magiariloru puterea de astadi i-a facutu că sa-si uite de tôte acele, ba mai multu decātu atāt'a, i-a facutu că sa ne infereze, sa ne inculpe atātu de greu, de câte ori apelămu si noi astadi la „dreptulu pentru esistintia.“

Ni mai aducemu aminte ôre, câte ipviniuri aspre, câte blasteme grele nu se descarcau pe atunci contr'a biruriloru celoru mari impovaratore, chiaru din gurile aceloru magiari liberali, cari astadi totu că dragi de liberali, colo in camer'a din Pest'a, votédia cu radicat'a indiecitu mai mari biruri? in contr'a căror'a o tenguire cătu de lina, se notifica de agitatiune, séu celu putienu de nepatriotismu. Tempulu schimba tôte!

Fiindu ca veni vorb'a despre episode trecute, si uitate din tempulu sistemulu absol. cându si magiarii erau imbranciti de altii mai tari de cătu densii, cându si asupr'a capului loru domniă o mâna suprematisatoré, fără a mai resuscitá cele petrecute pre atunci, 'mi pare ca nóua abiă ni-a mai remasu alta suveniru mai placuta din acelu tempu, decātu acea ilusiune perduta, credinti'a in posibilitatea unei infratiri adeverate a magiariloru cu romanii. Sôrtea cea vitriga dar egala de pre atunci ni impretenisa si apropiésa binisioru unii de altii. Nu odata ni aflămu pre atunci in societăti unii cu altii, unde cantămu pe'trecute: „Nu amu pâne nice sare, tôte le-a dusu darea mare,“ încātu déca noroculu nu s'aru fi coboritu că prin o minune in bratiele magiariloru cu total'a noastră ignorare, a-ti fi vediutu, cum noi eramu si remanému pâna in diu'a de astadi, totu amici si ômenii cei buni. Noroculu loru inse ni-a stricatu infratirea, noroculu loru a fostu nenorocirea noastră, si la o infratire magiaro-romana ne mai potemu asteptá numai atunci, decum-va nu va fi pré tardiu, cându noroculu, acést'a naluca peritóre, 'si va întóree cându-va fati'a de cătra magiari, perdiendu-si urm'a.

In vér'a anului 1860 facuse mare svonu prin diuaristic'a magiara si unu banchetu ce s'a tienutu in Clusiu intr'o gradina, cu care ocaziune unulu dintre fruntasii aristocratiei magiare din Transilvani'a, veni a inchină unu paharu, séu deca ve mai place, a toastă in onórea natiunei romane, respective pentru infratirea magiariloru cu romanii. Noi tôte aceste le luaremu de

bani buni. Doriamu din inima o atare infratire, si de acea ni placea a crede vorbeloru frumóse. Altcum apoi toastantele mentionatu a datu espresiune via cuvinteloru sele de infratire, numai cu 6 ani mai tardiu, cá autoru, descriindu-ne revolutiunea lui Horea. (A Hora támadás története!) cu atát'a patima si ura de carea mai tardiu s'a scarbitu multi chiaru si dintre magiari, si in specie, unu altu scriitoriu a-lu acelei revolutiuni.

Nemtii (asiá numiamu noi conglomeratiunea birocratiloru de atunci) ne siopteu ce e dreptu, dicandu-ne: „Mei romani! fiti cu minti, pre magiari nu-i dóre capulu de infratirea vóstra, ei 'si au planuru loru.“ Noi intr'aceea tieneam mortisiu la infratire. Totu asiá la an. 1861—62, pâna cându in urma ne convinseram, ca noroculu ce a ajunsu pre magiari, a prefacutu tóte sperantiele nóstre intru nimica, si ca tóte infratirile nóstre a fostu frase, cuvinte sburatóre, visuri trecátóre. Si din tóte acele ni-a mai remasu astadi numai unic'a mangaiere, credinti'a in acelu adeveru eternu, ca reulu, necasulu si ori-ce asuprire inca 'si au sfersitulu loru, precum trecu tóte in lume, precum trece ori ce desmirdaciune si fericire pamentésca. Din calamitátile ce ni apasa pre noi astadi, mai au parte si alte popóre de o sórte cu noi, si acést'a inca este o mangaere pentru noi. Unu momentu numai, si tóte se potu preface spre mai bine. Iéra noi pâna atunci se rescumperámu tempulu, fára a stá cu mânilé incrucisiate. Apoi sa ni mai intrébámu din cându in cându unii pre altii, sine ira et studio: Nu cum-va mai portámu si noi culp'a la o multime de calamitáti ce ni apasa?

Ne tanguimu ca adversarii nu ni respectédia, ca ni facu reu unde numai ne potu. Dara noi pre noi romanii, óre ne scimu respectá? Si cari suntu faptele nóstre de bun'a credintia? Ne tanguimu ca adversarii ne apasa. Ce vomu respunde inse, cându vedemu pre romanu ajunsu la domnia (respectu esceptiuniloru) rivalisandu nu odata si intrecandu de multe ori pre strainu, in tirania si despotismu. Ne tanguimu ca strainii nu ni-au fostu nici cându sinceri, si ca de câte ori acést'i ni-au promisú fratieta, perfidia li stá ascunsa dupa culise. Dara amu puté noi afirmá cu consciintia curata, ca totu perfidi'a nu si-a jucatu afurisit'a rola si intre multi dintre ómenii nostri, nu fatia cu strainii, ci fatia in fatia, intre romanu si romanu? iér' promisiuni solemne, legaturi de infratire, imbratiosiári, totu intre noi, au devenitu nu odata profanate de minciuna si ipocrisia. Ne tanguimu ca strainii facu in mijloculu nostru proselitismu, spre a ne desnacionalisá, pre cându rusinosulu proselitismu confesionalu, carele ni-a adusu atát'a stricare, dela nefericit'a desbinare a bisericiei romane, inca nici pâna astadi nu s'a perdutu urm'a dintre romanu.

Pre cátu tempu asiá dara nu ne vomu curá noi pre noi insine, fára a ne dá pre manile doftoriloru straini si nechiamati, in daru ne vomu tanguí la frunza si iérba, in daru vomu asteptá ajutoriulu strainiloru. Potemu rostogoli pétr'a lui Sisyphu, cátu ni place, nu vomu scóte nimic'a la cale.

Poterea de care avem lipsa trebuie sa o cautámu in noi insine, si de o vomu sci cautá, o vomu si afla-o.

Unitatea nóstra ni va imprumutá taria si poterea. Cându vomu ajunge odata la acestu limanu, n'are sa ni mai dóra capulu apoi de câte esperimente netrebnice si fortiate, din partea acelor'a, cari aspira fára nici unu titulu, la esterminarea nóstra. Astadi cându cu ajutoriulu lui Ddieu intrámu in patrariulu din urma alu secululu XIX nu mai póte perí o natiune, déca ea va sci firmu si resolutu pronuncia inaintea lumii: „Voiescu a traí“.

Ne aflámu si altcum la finea anului, e tempulu a-ti trage flesce cine

socót'a cu sine insusi. Erorile comise in trecutu, fia pre terenulu politicu, fia pre celu bisericescu, ne potu servi de vii exemple, spre a le evitá, si spre a ni castigá facultatea de a sci eugeté, intru tóte mai seriosu pre viitoriu.

Cugetu ca acum va fi de ajunsu pentru asta séra dle red.! Máne este ajunulu Craciunulu. Deci ve poftescu d-vóstra si la totu sufletulu romanescu: Serbatori fericite! Iéra déca cum-va n'amu mai revení in aceste putiene dile ce ni-a mai remasu din anulu acést'a, incheiu, cá pentru anulu viitoriu: „Cele rele sa se spele. Cele bune sa s'adune.“ — u.

Revista asupr'a stárei nóstre politice, culturali si economice.

I.

Recunóscerea reului e pasulu primu spre indreptare. — Dara chiaru si recunóscerea binelui nu póte avea decátu o influintia buna pentru recunoscatori; cáci imbarbatédia la mai mare progresu, — la perfectionare.

Dupa cum suntu aksiomele acestea fatia de omulu singuratecu, — totu atát'a suntu ele de adeverate si fatia de unu poporu intregu, de o natiune. — Si de aceea e neaperatu de lipsa, cá fia-care poporu voindu a-si cunósce si asigurá viitoriulu seu sa-si privésca din cându in cându presentulu si trecutulu seu si sa le esamineze; ca intr'ensele 'si va aflá negresitu embriulu viitoriulu. —

Condusi de ide'a acést'a vomu cercá a face o scurta revista asupr'a stárei nóstre presente, politice, culturali si economice; a cercetá incátu starea acést'a se póte privi de multiamitória si incátu nu; — si de cum-va nu, care suntu cauzele reului? pentru cá sa le recunóscemu, evitámu si delaturámu in viitoriu!

Incependu deslegarea cestiuinei ce ni o propusemu, mai întâiu cu starea nóstra de acum politica, dela inceput. trebuie sa constatámu — ceea ce altcum ori-ce románu cugetatoriu insusi o scie si o recunósce — ca adeca, ea e cátu se póte de trista si nemultiamitória. — Pre lângá tóta solidaritatea ce se acceptá, potemu dice unanimu, in conferintia nu demultu in Sabinu, pre lângá totu zelulu ce se aretá din tóte pártile, cá lasandu odata interesele personali la o parte — in viitoriu se procecemu in cauzele si afacerile ce privescu intrég'a nóstra natiunalitate, cu unu cugetu si cu o inima; in realitate nu s'a aretatu nici bateru o umbra de solidaritate!

Interesele personali jucara acum cá si pâna acum rolulu principalu la alegerile de curendu intemplete; strancinandu solidaritatea acceptata in temeliele ei, cele inca abia puse. — Capi si conducatori ai natiunei, cátra cari plebea abia indrasniá a-si inaltia ochii, si a caroru cuvinte — ori-cátu de netemeinice aru fi fostu — se pretiuiáu orbisii si treceau in carnea si sângele bietulu poporu, neespartu si putienu cugetatoriu, 'si fosolosira influintia acést'a nemeritata, spre a impartí gratii candidatiloru straini si spre a-i face pre acést'i cá sa-si caute si castige mandatulu din binevoint'a — de siguru scumpa — a domniiloru loru! — In multe cercuri de alegere curatu románe, nefericit'a passivitate absoluta, dupa cum si-o croisera unii sireti — anume — se exercitá séu nu, dupa cum cerea interesulu atáruí candidatulu protegiatu de marii conducatori natiunali; iér' intre altele poporulu alesse dupa chipsuiel'a sea, pre celu mai meritatu — de punga! — Inca se mai aflara unele cercuri electorali románe, care acum numai convingendu-se ca aru fi o absurditate a cassá terenulu cátoru-va alegatori nerománi — practicara passivitatea activa; adeca alersera astfelu de candidati, cari sa nu intre in dieta. — Vederemo pâna

cându 'si voru remanea si acést'i consecuenti!

Astfelu deci se practicá solidaritatea acceptata; astfelu passivitatea absoluta plasmuita!

Unii corifei 'si trasera refenellele pentru comedi'a executata. — Poporulu nepriceputu inse care séu pre barb'a atarei Mariei sele — séu pentru cáti-va poterasi si nitielu traiu bunu, 'si dedé votulu seu atarui domnu tramisu; — va reinapoiá elu prin dá-rile ce mereu se votéza, bacsisiulu primitu, insutitu si inmiitu si apoi cu tempu va castigá o mai mare idea, despre ceea ce insemnéza: a-si dá si cui a-si dá votulu.

Compatriotii de natiunalitate magiara, de-si supórta — in urm'a egalitátiei, in privinti'a acést'a negresitu pre deplinu practisate — totu atátea poveri, cáte si poporulu nostru, — se mai potu mulcomí cu convictiunea ca se satisface idealulu magiarisatoriu si magiarulu aduce bucurosu ori-ce jertfa, cându i se satisface ambitiuinei sele natiunali. — Pentru noi inse lipsesce ori-ce mulcomire, ori-ce recompensa; cându ni se detragu chiaru si putienele subventiuni de pâna acum sub preteste cari din punctu de vedere alu intregitátei statulu, nu se potu rectificá dupa nici o teoria a dreptulu modernu de statu.

Astfelu unii corifei natiunali au repetatu de nou oper'a nenatiunale si nepatriotica, fatia de natiune; iér' poporulu nepriceputu a jertfitu „mii de slanini, pentru unu cártietielu!“

Sa cercetámu inse acum ca fost'a potrivitulu séu corespundietoriu? fost'a bateru practisabilu conclusulu de passivitate absoluta? Si potutus'a realisá pre basea acestu'a solidaritatea acceptata?

Dupa parerea nóstra nici un'a; nici alt'a!

Potrivitu séu corespundietoriu scopulu intentiunatu, nu a fostu nu a potutu fi, conclusulu pentru passivitate absoluta; din cauza ca elu a fostu basatu pre aeru si nici decum pre jurstárele, intre care traimu si intre care avea sa se efeptuiesca.

Elu a fostu astfelu o amagire proprie pre carea viitoriulu prossimu si giurstárele desconsiderate negresitu trebuiá sa o vedésca — dupa cum intr'adeveru a si vedit'o. —

Pentru cá sa potemu deliberá asupr'a intrebárei, ca: óre satisfacut'a séu potut'a simplu satisface conclusulu de passivitate absoluta, intentiunei ce s'a urmatu prin elu? trebuie cá mai întâiu sa cunóscemu intentiunea acést'a — o premissa, carea la aducerea conclusulu, s'a ignoratu cu totulu!

Si intentiunea conclusulu desu pomenitu nu a fostu si nu a potutu fi alt'a, decátu cá prin abstienerea totale dela alegeri nu numai sa se arete ca poporulu románu nu e multiamitu si nu consimte cu sistemulu de guvernare actualu — celu putienu cu administratiunea practisata de regimu, nu — ci totudeodata sa se si ignoredie lucrárele poterei de statu actuale — cá pentru noi nefavorabile — si prin neparticipare la legislatiune sa se stirbéscá constitutiunea. —

Dar' noi trebuie sa considerámu, ca dreptulu de statu alu nostru de acum — pre care noi numai in inchiuire ni-lu potemu formulá altfelu, de cum este in fakta — de-si negresitu in detrimentulu nostru si alu celoru-lalte natiunalitáti nemagiare din patria; faptice nu cunósce — cá odinóra — representarea si participarea la legislatiune din partea natiunalitátiloru — cá atari; ci numai din partea anumiteloru cercuri electorali. — Prin urmare, chiaru déca unu cercu alegatoriu séu altulu — conformu vointiei alegatoriloru, cari insine negresitu ca trebuie a apartiené la atare natiunalitate din patria — nu-si tramine ablegatii sei in corpulu legiuitoriu; conformu dreptulu de statu actualu, — de-si alegatorii cerculu

respectivu apartienu la o natiunalitate anumita — nu se póte dice ca natiunalitatea respectiva, ci numai ca cerculu electoralu respectivu séu chiaru numai, ca deputatii acelu'a-si cercu, nu iau parte la legislatiune. — Prin urmare, déca chiaru tóte cercurile electorali, in care alegatorii románi suntu in majoritate, nu aru luá parte la legislatiune; inca si atunci conformu dreptulu nostru de statu, nu s'aru potea dice, ca románi séu natiunalitatea romána — de-si faptice asiá aru fi — se abtienne dela legislatiune; pentruca legea recunósce odata cá natiune politica, numai pre natiunea ungara, carea inse de unii se identifica cu cea genetica magiara, — si la legislatiune numai acést'a se reprezenta si póte representá — conformu constitutiunei, prin alegatorii singurateciloru cercuri electorali!

Ací in destinatiunea acést'a a legi, a dreptulu nostru de statu actualu, jace reulu, care a voitú sa-lu delature conclusulu pentru passivitate absoluta. — Incátu inse s'a urmatu calea cea potrivita spre ajungerea scopulu acestu'a si incátu nu, se va mai vedea si din urmatórele:

A ignorá o jurstare, unu faptu, o lege nemultiamitóre, — e negresitu o dovéda de displacere, de nemultiamire. — Inse e numai o manifestatiune muta, pre carea cine vrea o observa si apretiucesce, cine nu vrea nu. Prin urmare ignorarea nu e remediulu celu adeveratu, in contr'a unui evenimentu séu a unei legi, pre carea seriosu voiesci sa o delaturedi; ci ací se cere munca, truda, activitate in directiunea ce o doresci si pre calea, care póte sa te duca la scopu. — Deci déca nu ne convinu nóue normativele dreptulu de statu, pentru noi in adeveru apesatórie; atunci nu e de ajunsu cá sa concludemu un'a ntr'un'a la passivitáti si sa stámu cu mânilé in sinu, pâna ce voru picá de sine cópte, pómele passivitáti sedite, ci trebuie sa lucrámu — si inca sa lucrámu, lucrámu.

Inse cum?

Cá natiune.

Revista politica.

Obiectulu discussiunei in publicistic'a nóstra e cu deosebire conventiunea comerciale si vamale. Pertractárele ambeloru guverne in capital'a Ungariei s'au terminatu, rezultatulu loru inse nu se scie, cáci ministrii s'au indatoratu a tiené cea mai mare discretiune in privinti'a acést'a. Unele foi ne spunu, ca s'au delaturatu diferintiele principali si s'au dobenditu o basa pentru desbaterile ulterioari ce se voru continuá in Vien'a, dara cele mai multe organe ni asigura despre contrariulu. Desbaterile n'au avutu rezultatulu doritu, multi se temu, ca se voru nasce complicatiuni serióse si conflicte intre ambele jumetáti ale imperiulu, pentruca ambele guverne spriginite de parlamente, nu voru sa faca concesiuini reciproce.

Ministeriulu nostru s'a pronunciatu in programulu seu de inaugurare, ca va lucrá pentru sustienerea unitáti teritoriulu vamalu, dara opiniunea publica magiara, care a inscenatu o agitatie intensiva in favorulu pretensiuniloru ce le face statulu nostru Austriei la renovarea conventiunei comerciale si vamali si la infintiarea baneci natiunali, n'a impartasitu parerea ministeriulu, asiá incátu se credea la inceputu, ca intre guvernú si opiniunea publica esista unu antagonismu neimpacabilu. Desbaterile din Pest'a inse, alu cároru resultatu positivu este ascunsu sub velulu discretiunei, ne arata incátu-va, ca ministeriulu nostru, incátu privesce interesele vitali comune, nu parascesce punctulu seu de vedere si atitudinea sea preventória la inceputu a fostu numai o tactica.

In press'a Austriei se vede unu feliu de indignatiune câtra unguri, cari, dupa cum se exprima cele mai multe organe, voru sa derime unitatea monarchiei deslipindu-se incetulu cu incetulu de Austria si stabilindu in fine cá unic'a legatura cu monarchia unianea personale.

„Fr. Bltt.“ dice, ca pertractările din Pest'a iau dimensiuni mari. O hotarare acum nu aru fi la tempu, căci ea fiindu influentiata de iritatiunea momentului aru puté duce la consecutii funeste si aceste ascundu in sine pericole nu numai pentru Austria, ci cele mai mari si pentru Ungaria insasi. Esperimentările cutezate pre terenulu economic si creatiunile arteficiöse cari nu satisfac unei trebuintii, ci nutrescu numai fantasiele hypernationale si mani'a de potere mare, se voru semti mai tare chiaru in Ungaria. Togm'a Ungaria are cauza a esamina seriosu ori-ce novatiune economica. Noi nu disputamu dreptulu ei de a-si infintiá o banca, dara crearea acestui institutu aru aduce, dupa o perioda efemera de avantagi economicu, mari conturbări in vieti'a statului ungurescu: o seracia si o stór-cere totale a tieriei.

In urma citatulu organu aduce aminte politiciloru unguresci, ca, déca acum horizontulu politicu nu este turburatu, se nu uite inse, ca in viitoriu voru apelá iera la spriginulu „imperiului“, pentru alu cărui interesu nu au astadi semtiu si pricepere.

Din strainatate comunicamu, ca in Francia s'a terminatu cu anulu vechiu Adunarea natiunale, altcum numita si „lungulu parlamentu“ alu Franciei si s'au dispusu alegerile pentru o constituanta noua. Guvernulu a emisú doue circularie electorali, unulu câtra perfecti, unde li se da acestor'a instructiune pentru conduit'a loru la alegeri, ier' celalaltu se referesce la legea de pressa.

Primulu circulariu face pre perfecti cortesii obligati guvernului; ier' alu doilea este indreptatu contr'a pressei republicane. Se opresce adeca purtatorilor de jurnale a vinde jurnale in drumuri fára biletu de licentia dela dregatoriele politice. Prin mesur'a acést'a se va impededá cu deosebire actiunea pressei republicane in cele 4 despartimente puse in starea de asediu.

Dupa „Liberté“ guvernulu face pregatiri mari pentru alegerile din Parisu. Agentii provocatori (agents provocateurs) de pia memoria din period'a lui Napoleonu suntú chiamati la fapte mari. Lupt'a între monarchisti si republicani in campania electorale de acum va fi cu atátu mai inversiunata, cu cátu republic'a a ajunsu la ore care consistintia in period'a legislativica trecuta. Gambetta calatoresece prin tíera, pentru a desteptá simpatii pentru republica.

In Spania resbelulu civilu nu e sugrumatu inca. Egoismulu nemarginitu alu persónelor mai insemnate, venatulu posturilor inalte de statu, invidi'a si ur'a personale nu potú intruni toti factorii decisivi intr'o actiune solidara spre a pune odata capetu versárei de sânge.

Din Serbi'a se respandescu sciri sensationali. Din tóte aceste faime inse unu faptu nu se póte tagadui si adeca ca situatiunea tieriei e fôrte critica. Intre principele Milanu si majoritatea Scupcinei esistu diferentie relativu la caus'a resbelului. Majoritatea pretinde o politica resoluta si provocatória contr'a Turciei, principele inse, svatuitu de reprezentantii puteriloru straine dela curtea sea, trebuie sa predice pacea. Alternativ'a e dara: Séu resbelu séu disolverea Scupcinei si suspendarea constitutiunii? Milanu trebuie sa se decida pentru un'a séu alt'a.

Proiectulu de reforma relativu la aplanarea controverselor între Turcia si provinciile resculate, cu care

a fostu insarcinatu contele Andrassy, s'a tramisu si puteriloru apusene: Franciei si Engliterei.

„Coresp. pol.“ ni spune, ca depesi'a circulara a lui Andrassy a fostu bine primita in Parisu. Ducele de Decazes si-a datú consentimentulu seu si a invitatú si curtile din Rom'a si Londonu a face asemene.

Lordulu Derby si-a cerutu 8 dile terminu de cugetare asupr'a proiectului, se vede deci, ca Angli'a nu consente cu mesurile initiate de cele trei puteri dela nordu. De altmintrenea Russi'a inca nu consente deplinu cu actiunea curtei din Vien'a, se vorbesce ca Russi'a jóca unu rolu duplu si neincrederea in politic'a ei a strabatutu in cercuri fôrte inalte. Se pare, ca caus'a orientale numai prin forti'a sabiei se va decide. Ori-ce incercare pacifica n'a succesu si cu greu va succede.

Raportu

catra sântulu sinodu alu sântei biserici autocefale ortodoxe române, din partea membriloru sei, cari au fostu insarcinati a lud parte la conferinti'a religioasa dela Bonn.

Prea Sânti Parinti!

Subscriii insarcinati de prea sânti'a vóstra a participá la conferinti'a ce s'a tienutu in vér'a trecuta la Bonn'a pentru unirea bisericeasca a unor'a dintre crestinii apuseni cu biserica ortodoxa de resaritu, implinindu acésta insarcinare pusa asuprane, avemu onóre a ve aduce la cunoscintia urmatórele, despre cursulu si rezultatulu acestei conferintie:

La aceste conferintie au participatu aprópe o sutá de persóne de deosebite nationalitati, confessiuni profesioni si conditii sociale; anume:

Biserica mare dela Constantinopole a fostu reprezentata de doi archimandriti profesori, Anastasiadis si Vrieni, diaconulu Filaretu Vafidesu si unu profesor din Macedoni'a. Din partea biserice ruse au asistatu doi protoierei Ianisievu si Tacialof, unu profesor de teologie, Osiniu, doi consilieri de statu Filipovu si Suchotiu, Kircey, directorulu societatii pentru cultur'a religioasa din Petersburg. Din regatulu Greciei, arhiepiscopulu Licurg si doi profesori dela universitatea de Aten'a, Damolos si Rosis. Din partea biserice serbe au fostu unu archimandritu dela Belgradu si unu diaconu profesor de teologie din Zar'a dela Dalmati'a. In fine subscriii din partea Romaniei.

Totu la grup'a ortodocsiloru s'a numeratu si doctorulu Overbek din Angli'a, care in anii din urma s'a unitu cu biserica ortodoxa, si tinde a infintiá in Angli'a o biserica ortodoxa apusena.

Dintre vechii catolici au participatu mai multi preoti, profesori si amplotiati, in fruntea loru erau Dolingher, presedintele conferintiei si episcopulu Reinkeu.

Dintre englezi si americani-anglicani au participatu unu numeru de preste cincidieci persóne, între care si episcopulu de Gibraltar Sandfort.

Au asistatu si cáti-va dintre pastorii protestantiloru germani, fára insa a participá la lucrari, ci mai multu cá privitori.

Conferintiele s'au inceputu la 12 Augustu st. n. si au continuatu pâna la 16 Augustu inclusivu. Conferintiele au fostu parte generale, la care participau toti membrii mentionati si se intruneau intr'o sala a universitatii de Bonn'a, parte partiale între vechii catolici si anglicani, si între membrii ortodocsi a parte, cari toti acesti'a din urma se adunau la cartier'a nóstra si discutate asupr'a conclusiuniloru ce trebuiau a se formulá si a se propune in conferintiele generale. Siedintiele generale se incepeau totu-dé-un'a cu cáte unu discursu alu presiedintelui, in care parte se facea istoriculu

diferentieloru ce s'au introdusu in doctrina bisericeiloru orientala si apusana, parte se descriau tendintiele biserice papale de a dominá tóta crestinatatea, din care motivu au si urmatu aceste mari diferenti pre terenulu dogmaticu si disciplinaru.

In prim'a siedintia din partea vechiloru catolici s'a propusu ortodocsiloru spre studiu cá punctu de plecare o formula de doctrina, compusa spre impacarea doctrinei apusene cu cea orientala despre purcederea Sf. Duchu.

La intrunirea ortodocsiloru urmata in sér'a acestei dile, formul'a vechiloru catolici, au fostu criticata de ortodocsi si s'a decisu a nu o acceptá in unele pârti.

A dóu'a conferintia s'a tienutu între vechii catolici si anglo-americanii, la care ei s'au intielesu asupr'a concesiuniloru ce trebuie sa faca apusani orientali in privinti'a dogmei despre purcederea Sf. Duch, la care ocaziune, între altele, Dölinger a rugatu pre anglo-americanii a lucrá pentru unire in punctulu acestu cu cea mai mare pacientia, si cu unu sinceru sentimentu alu iubirei de pace. A declaratú ca adaosulu „filioque“ la simbolulu credintiei este unu abuzu de autoritate din partea biserice române, ca spre a restabili adeverata doctrina a biserice in acésta dogma, trebuie sa ia de basa doctrina parintiloru biserice nedespartite.

In siedinti'a a trei'a, la 13 Aug., tienuta cu ortodocsii, dupa ce ortodocsii au aratatu ca nu acceptu formul'a propusa loru in siedinti'a precedentata, s'a luatú decisiune de a se formá o comisiune compusa din cáte cáti-va membri ai tuturor diferiteloru biserice, spre a formulá conclusiunea ce trebuie a se luá de o conferintia pentru unire in dogma despre purcederea Sf. Duch, care formula apoi sa se discute in siedintia plenara. Asemenea propunere s'a facutu si anglo-americaniloru, in siedinti'a tienuta cu ei in aceeasi di, si ei au delegatu trei persóne: pre doctorulu Liddon, Meyrie (ambii englesi) si pre unu americanu, doctorulu Neweu.

In sér'a dela 13 toti membrii ortodocsi s'au intrunitu in siedintia particulara la cartierulu subscriiloru, unde s'a tractatu prealabilu despre formul'a ce póte fi primita de ortodocsi in espunerea dogmei despre purcederea sântului duchu, si totu atunci s'a alesu membrii comisiunei propusa in conferinti'a din acea di, anume: arhiepiscopulu Licurg, archimandritii dela Constantinopoli, Vrieni si Anastasiadis, protoereulu Ianisievu si profesorulu Osiniu dela Petersburg.

In dimineti'a dilei de 14 s'a intrunitu comisiunea mentionata, care a stabilitu formul'a unirei si in siedinti'a publica tienuta dupa amédi, presiedintele Dölinger, dupa unu discursu alu seu esplicativu, a cetitu urmatórele patru puncte, asupr'a caror'a comisiunea a isbutitu a veni la comuna cointielegere.

1. Noi consimtimu a priimi simbolurile ecumenice, si definitiunile de credintia ale biserice antice.

2. Noi consimtimu a recunósce ca adaogirea „filioque“ la simbolulu credintiei s'a facutu in modu nelegalu, din punctulu de vedere alu dreptului canonicu bisericescu.

3. Noi toti ne tienemu de espunerea doctrinei despre sântulu duchu in acea forma in care se espune la parintii biserice nedespartite.

Noi renuntiamu la ori-ce conceptiune si la ori-ce modu de exprimare in care s'aru cuprinde vre-o recunós-cere a dóne principii, séu *ἀρχή* séu *αἰτία* in treime.

Dölinger in discursulu tienutu in acésta siedintia a disu între altele cá motivu la unirea bisericeiloru: In timpulu presentu, de ce merge totu mai multu se invapaiaza lupt'a între credinti'a crestina in genere si între

necredintia séu materialismu. Noi nu putemu privi fára frica la acésta lupta uriasa, pentru ca cine scie in acésta lupta cáte pérderi va suferi cultur'a si civilizatiunea nóstra cea crestinesca; pentru aceea noi nu putemu a ne repausá numai pre nisce formule teologice si abstracte si a continuá cért'a pentru densele numai pentru ca stramosii nostri s'au certatu pentru ele, diferentiele cele de o mica valóre traditiunile spiritului celui statnicu, polemicu, desbinatoru alu partiteloru teologice anterióre sa lu lasamu la o parte.

Totu in acésta siedintia, Dölinger a datú ortodocsiloru óre-care lamuriri asupr'a chirotoniei anglicane, care se póte parea netemeinica, din cauza ca Anglicanii nu socotu chirotonia între misterile credintiei.

La aceste Dölinger a observatu, ca anglicanii numescu misteru numai acele Ierurgii, cari au de scopu comunicarea harului tuturor credinciosiloru, precum este botezulu si eucharisti'a, déra ca in privinti'a instituirei, materiei, formei si lucrárii chirotoniei, anglicanii cugeta intocmai cá ortodocsii. Membrii ortodocsi numai au ascultatú acést'a, déra nici n'au discutatú nici n'au luatú vre-o decisiune asupr'a acestei materii, marginindu-se numai la dogm'a despre purcederea sântului duchu, precum au fostu de timpuriu anuntiate.

(Va urmá.)

Hundrubechiu in 27 Decembre 1875.

Motto: Dóme da cá din esem-plulu altor'a sa ne inveti-tiamu noi.

Stimate dle Redactoru! E adeveru ca multe si in multe privintie s'a vorbitu si se vorbesce despre scóle, cu preferintia de cele poporale, si de mijlócele salutari, ce potú duce la progresulu celu adeveratu. Ni se da insa trist'a ocaziune de a vedé, ca ici colea, tóte vorbirile, tóte corespundintiele din diarele nóstre suntú glasulu celui ce striga in pustie. Nu me indoiescu nici cum nici despre aceea, ca acésta corespondintia va fi urmata conformu binelui ce-lu contine, ci si ea va fi abandonata si pusa ad acta cá multe alte. — Dara nici despre aceea nu me indoiescu, ca ea aru meritá o deosebire atentivne. Cu tóte acestea inse avendu eu o deplina convictiune despre cele ce voiu espune mai josu, nerosindu iesu inaintea publicului cu aceste modeste pareri individuale culese din esperintia, caroru sire ve rogu dle Redactoru a le dá locu in pretiuitulu diariu „Telegrafulu Romanu“ ce ridigiati.

Poporulu nostru — putienú inca carturariu — pretinde intru adeveru multu dela invetiatorii sei. Elu pretinde cá copii lui, chiaru si incepatori, crescuti cá buretii in padure — adesea — restatiati, cu putiena crescere intelectualá, nesciundu baremu binetie a dá, si cui a dá? ba nici chiaru vorbi, — dupa ce-i mána la scóla, in scurtu tempu se véda sporiu, cáci altu-cum invetiatoriulu indata e incarcatu cu epítete — adesea — nemeritate: ca e de nimic'a! ca numai de géb'a 'i dau simbria mare! s. a.

Dara, cu deosebire, la ce e mai pretensivu poporulu nostru? La aceea, cá copii de scóla sa fia de omenia! — Si in ce se cuprinde cu preferintia „omenia“ pretinsa de poporu? Dupa esperintia in aceea: a dá scolarulu binetie celoru mai in versta. Me amu miratu de asiá pretensiune, cáci baremu atát'a aru poté si parintii face acasa; insa ei o lasa si acést'a in grij'a si spatele scólei, pre cum tóte celalalte. Déca dóra poporulu acést'a nu o face, apoi scóla se o face in prim'a linia!

Spre motivarea acestei pareri individuale voiu enará pre scurtu, ca cum se pórtá copii sasiloru nostrii — Cultur Volkului, — între cari si cu

cari avem norocirea a locui, de unde vomu poté apoi scóte consecuintie, ce intarescu pretensiunile poporului nostru.

Ei, sasi, intru adeveru au scóle — in parte mare — mai bune decâtu românii de printre ei; se si adapa cu cunoscintie mai bogate totu in aceeași mesura; dara unu morbu, o cangrena, o patima nu voru, si nu o scotu din scóla loru: ur'a asupr'a românului si a totu ce nu e sasu.

Eu nu amu fostu totu cu ei in scóla, dara se póte usioru vedé din aceea, ca copii loru esindu chiaru din scóla, ori mergendu la scóla, ne cum se dé binetie unui român, dara nici din cale nu-i ferescu; ba inca 'lu mai injura ori sburatorescu. Tinerii loru apoi suntu si mai indrasneti! Chiaru si parintii. Trecentu chiaru pre lángu unu preotu românescu, dintre diece scolari abia 'lu va salutá unulu! Trecentu preotulu român pre lángu doi séu [mai multi sasi in discursu, de giéb'a 'i saluta, căci ei nu-si intreprumpu discursulu spre a multiem preotulu saluatoriu, cu atátu mai putienu pentru altu român: de unde se vede apriatu, ca de-si densii se dicu — facia de religi'a loru — evangelici, totusi faptele 'i arata ca suntu de o opiniune concreta cu iudeii vechi, cari nu potéu suferi pre samariteni, considerându-se numai pre sine de poporulu celu mai alesu. Asiá si sasi nostri, cugeta ca numai densii suntu ómeni, cealalti suntu numai animale simple.

Dicendu acestea 'mi vine aminte o expresiune din o scurta vorbire a unui preotu betránu sasescu din Nocrichiu cându amu datu esamenulu cu pruncii de acolo. VEDIENDU elu adeca, ca cum respundu elevii méi de corectu, de promptu si bine in uimirea sea s'a esprimatú „ca elu n'a crediutu nici odata, cá dela unu poporu asiá duru se póta audi astufeliu de respunsuri!“ Nu e deci mirare, déca unu preotu are astufeliu de idei, cá poporulu de rendu se aiba mai bune! Nu e mirare nici aceea, déca poporulu sasescu e asiá antipaticu facia de români si de cealalti colocuitori, cându preotimea loru are astufeliu de convingeri, căci ea — preotimea — numai aceea trebuie si póte se invetie, despre ceea ce singura e convinsa; si apoi poporulu sasescu pune multu pondu pre invetiaturile preotimei sele. De aceea — credu eu — ca vine si aceea ura in copii sasi asupr'a româniloru, transplantata din generatiune in generatiune cá o bóla epidemica. Astufeliu in scóla si biserica! fára de lécu de privire la moral'a mántuitoriu: „Iubesc pre deaprópele teu cá insuti pre tine.“ Astufeliu de procederi suntu totu atâtea lectiuni, care ne arata invederatu urmárele daunóse provenite si proveninde din ele, pre care trebuie, dupa modesta-mi parere, sa le cvitámu si in locu-le sa se introduca cu tóta seriositate prin scólele nóstre „omeni'a“ pretinsa de poporulu nóstru român. Altufeliu elu se vede vatematu in bunulu seu simtiu; si dupa macsim'a: ce tie nu-ti place, altu'a nu face; vá cá copii sei sa fia de omenia,“ sa dea cinstea cuvenita tuturor, celor ce li-se cuvine; si astufeliu lucrându barbatii de scóla vomu satisfac dreptei pretensiuni a poporului nostru ce 'si are bas'a sea morala si binefacátore. Cu acést'a dorintia ferbinte, amu onórea a me insemná etc.

Ioanu Grecu,
Parochu gr. or.

Varietáti.

* Multamita publica. Au tramisu deunadile dlu Avramu Armeanu concipistu in Sabiu 5 fl. v. a. in numele

dliu *Cretiu* pre sém'a romaniloru de arsi din *Sabesiu*. Bani acést'i a s'au impartitu intre diece nenorociti in párti egale. Vine deci subsemnatulu comitetu a aduce in numele dearsiloru multiamita si susu numitului daruitoriu. Sabesiu 16 Dec. 1875.

Comitetulu.

* (O casina románésca) s'au infintiatu in opidulu Dobr'a. Li urámu durata lunga.

* O nóua expeditiune la polulu Nordu. Mai multi armatori si oficiari din marina de negociu Stateloru-Unite suntu pe cale de a organizá o nóua expeditiune la polulu Nordu. Acést'a expeditiune, ce va fi dirigeata de capitánulu Osborue, va cautá si harthiele pre cari Ioanu Franklin le-a ascusu in stáncele regiunilor arctice. Déjá s'a pregatitu unu vasu si s'au retienutu mai multi Eschimosi, intre altii betránulu caleuzu Iovu dela Frederikshaab.

Mai multi americani ce au visitatu déjá Groenland'a se voru uní cu acést'a expeditiune a cărei plecure e fipsata la 1 Aprile 1876. Unu geologu savantu 'si propue de a studiá regnutu mineralu si vegetalu, specialmente plantele fosile particulare acelor regiuni septentrionale si cari au fostu descrise de curendu de caleto-riulu anglesu E. Whympet.

Nr. 1555/Plen.

Concursu de premiu.

Intru esecutarea conclusului sinodului archidiececanu din anulu cur. Nr. prot. 95 prin acést'a se escrie concursu cu premiu pentru cea mai buna biografia a fericitului crchiepiscopu si metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a, pre lángu urmatórele conditiuni:

1. Biografi'a sa cuprinda tóta viét'i marelui barbatu dela nascere pâna la mórte, ba chiaru si datele mai momentóse genealogice ale familiei lui; iér' activitatea lui se fia privita din tóte punctele de vedere, si datele mai momentóse se fia intarite si prin documinte;

2. Terminulu pentru asternerea operatelor este diu'a de 31 Decembre 1876 cal. vechiu;

3. Operatele suntu a sa pune sub cuverta sigilata cu sigilu strainu de alu autorului, a se scrie de mâna straina, si a se provedé pre partea din afara cu unu motto, scrisu totu de mâna straina;

4. Asemenea suntu a se sigilá totu cu acelu sigilu strainu si concursele, pre cari suntu a se scrie cuvintele: „Concursu la premiulu pentru biografi'a metropolitului Andreiu“, scrise totu cu mana straina; iér' in launtru este a se reproduce motto de pre cuvert'a operatului, si a se subserie concurintele cu man'a propria;

5. Premiulu pentru cea mai buna biografia este de 500 fl. v. a. cari se solvescu celui premiatu dela cas'a episcopiei archidiececane celu multu in terminu de 30 dile dupa incunoscintia lui din partea consistoriului archidiececanu;

6. Biografi'a premiata este proprietatea archidiececane, iér' autorelni, carele este datoriu a se ingrigi pentru intrég'a corectur'a tipariturei, se dau dupa fia-care editiune 50% ale venitului curatu din editiunea premérs'a.

7. Operatele nepremiate se voru restituí concurintiloru, pastrandu-se in deplina discretiune numele densiloru.

Din siedinti'a plenaria a consistoriului archidiececanu tienuta la Sibiu, in 12 Decembre 1875.

Mironu Romanul m/p.
archiepiscopu.

Nicolau Fratesiu m/p.
secret. consist.

(1—3)

Nr. 462—1875.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a a III Siulumbergu, protopresbiteratulu Nocrichiu Cincu mare, in urm'a parintescii incaviintiári consistoriale Nr. 2947 a. c. se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna 8 Ianuariu 1876.

Emolumentele suntu:

1. Portiunea canonica de 10 jugere pamentu aratoriu si de fenatiu.

2. Dela 140 familii romani si neorustici cáte o ferdela de cucuruзу sfarmitu.

3. Dela atâtea familii venitele stolaritaverite de sinodulu protopresvitoralu, care tóte impreuna dau sum'a de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia, voru avé a-si asterne petitiunile instruate amesuratu statutului organicu la subscrisulu pâna la terminulu indicatu. —

Nocrichiu in 8 Decembre 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Oficiulu ppescu gr. or. Nocrichiu C. mare.
G. Maieru,
adm. ppescu.

ad. Nr. ex. 1875/prot.

Concursu.

Pentru postulu de Capelanu, lángu protopresbiterulu din Fúzes St. Petru cá parochu conformu inaltei resolutiuni consistoriale dto 4 Sept. a. c. Nr. 2485 se escrie concursu pâna la 31 Ianuariu 1876.

Emolumentele suntu:

Deosebitu 5 jugere de pamentu, casa de locuinta in odáile parochiali venitulu din stol'a parochiala de jumatate, voindu se póte ocupá si cu postulu invetiatorescu din locu, prelángu 100 fl. 40 vici de bucate si 4 orgii de lemne — 4 punti, de lumina si gradin'a scólei. — Afacerile protopresbiteraliu competu eschisivu numai protopresbiterulu. —

Concurentii voru avé a-si asterne concursurile sele instruate conformu dispositiuniloru sinodali din a. 1873 protopresbiteratului Ungurasiului in Fizes St. Petru pâna la diu'a susu citata.

Cátu pentru catechisarea in scóla, si pastrarea bunei ordine in biserica si poporu, concurentii se cere a fi celu putienu absoluti de 4 clase gimnasiali, teologi si pedagogi absoluti, precum a fi portatu si postulu de invetiatoriu cátu-va tempu.

Fizes St. Petru 13 Dec. 1875.

Comitetulu parochialu in intielegerea avuta cu protopresbiterulu si parochulu locale.

Petru Rosc'a,
protopresb.

(1—3)

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scóla poporala gr. or. din comun'a Fintoagu se escrie concursu pâna la 25 Ianuariu 1876 st. v.

Salariulu anualu, in bani 72 fl. v. a. in naturale 64 mesuri mari parte gráu, parte cucuruзу, 8 stângini de lemne si quartiru naturalu in scóla.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au a-si asterne supliciele loru instruite in sensulu Statutului organicu pâna la terminulu indicatu la subscrisulu.

Dev'a 13 Decembre 1875.

Pentru comitetulu parochialu
Ioanu Papiu,
protopresbiteru gr. or.

Nr. 2883/Plen.

Concursu.

Nepotendu-se conferi unulu din stipendiele de 100 fl. din fundatiunea *mogaiana*, menitu pentru ascultatori la vre-o academin din patria, nici unui concurinte: pentru aceea se publica prin acést'a de nou concursu pâna la 15 Ianuariu v. 1876.

Competitorii suntu provocati a-si asterne la consistoriulu archidiececanu pâna la terminulu amintitu cererile sale instruite cu atestatu de botezu, ca suntu de religiunea gr.

or., cu testimoniulu scolicu despre sporiulu facutu in studii in semestrulu espiratu, apoi cu adeverintia despre cercetarea prelegeriloru in anulu acést'a precum si cu atestatu de paupertate.

Sabiu, din siedinti'a plenaria a consistoriului archidiececanu tienuta la 12 Decembre 1875.

Mironu Romanul m. p.
archiepiscopu si Metropolitu.
Nicolau Fratesiu m. p.
secretariu consistorialu

(1—3)
ad. Nr. 92—1875.

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. or. din Roscani ppresbiteratulu Dobrei, se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna in 25 Ianuariu 1876 st. v.

Emolumentele suntu:

Cuartiru naturalu cu gradina de 750 sting. □ portiune canonica 15 jug. 1022 steng. □ aratoriu, 6 jug. 665 stang. □ fenatiu, si pentru stola dela inmormentári si cununii 300 fl. v. a. in bani.

Tóte aceste emolumente computate la olalta dau unu venitu aprópe la 500 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia au a-si asterne concursele loru instruite in sensulu statut. org. la subscrisulu pâna in terminulu susu amintitu.

Dev'a 13 Decembre 1875.

Pentru comitetulu parochialu.

Ioanu Papiu,
protopresbit. Devei
adm. Dobrei.

(1—3)

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci vacante in parochi'a Mad'a protopresbiteratulu II alu Geoagiului, se escrie concursu pâna la finea lunei Decembre a. c. salariulu este 150 fl. v. a. 12 ferdele bucate quartiru liberu si lemne.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune voru asterne petitiunile loru instruite conformu statutului organicu pana la terminulu prefiptu, la oficiulu protopresbiteralu.

Secarembu 28 Novembre 1875.

Sabinu Piso,
protopr.

(3—3)

Depuneri de capitale spre fructificare.

se primescu la institutulu subsemnatu

a) pre lángu annunciarea radicárei in sensulu statutelor cu 6% interese.

b) sub conditiune, de a se anunciá institutului radicarea depunerei la trei luni inainte cu 6 1/2 %.

c) sub conditiune, de a se anunciá institutului radicarea depunerei la siese luni inainte cu 7% interese.

Cu privire la conditiunile b) si c) depunentulu are a se dechiará in diu'a depunerei, altu cum inlocarea se va privi cá urmata sub conditiunea a).

Interesele incepu cu diu'a, care urméza dupa diu'a depunerei, si in céta cu diu'a premergátoria dilei, in care se radica depunerea cu acelu adausu in se, ca numai dela acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu putienu 15 dile.

La dorinti'a deponentului se potu stabili in diu'a depunerei capitalului si conditiuni speciali de esolvire, cari se insémna apoi in libelu si in cartea deponeriloru institutului. In atare casu restituirea depuner-i urméza dupa aceste modalitati speciali.

Depunerile tramise prin posta, pre lángu comunicarea adresei deponentelului, se resolu totu-déun'a in diu'a primirei.

Asemenea se potu efectui prin posta annunciári si radicári de capitale.

Sabiu 21 Decembre 1875.

„Albin'a“

Institutu de creditu si de economii in Sabiu.

2—4

Post'a redactiunei Dliu N. Petrescu. La recercarea D-vóstra constatámu ca autorulu corespundintiei Sibiu etc. din Nr. 100 a. tr. este cu totul altulu si nu D-vóstra.